

ZÁKLADNÍ DOPORUČENÍ

- 1** Vyvarování se genderově slepému jazyku, tj. jazyku přehlížejícímu diverzitu, podporujícímu stereotypy, neužívajícímu ženských tvarů pro povolání, funkci a tituly.
- 2** Nadužívání používání tzv. generického maskulina.*
- 3** Využívat genderově vyvážený jazyk, tj. jazyk vycházející z rovnosti žen a mužů.
- 4** Rozvíjet genderově senzitivní způsob komunikace zviditelňující podprezentované skupiny a nezastírající diverzitu.

*V případě vnitřních předpisů či řídicích aktů vycházejících z právních předpisů je možné využít generické maskulinum s ohledem na zachování jasnosti, jednoduchosti a přesnosti dokumentu.

Na druhou stranu je zcela nevhodné vědomě nadužívat generické maskulinum, např. v tiskové zprávě použít "vědci", když jsou ve vědeckém týmu výhradně ženy.

VYVÁŽENÁ KOMUNIKACE

Studenti >> Studující

Jsou ve skupině oceněných studujících pouze ženy? Říkejme jim studentky.

Zaměstnanci >> Zaměstnané osoby

Jsou zaměstnané osoby na oddělení pouze ženy? Říkejme jim zaměstnankyně.

Vědci >> Vědecký tým

Je tým složen ze samých žen? Říkejme jim vědkyně.

Absolvent >> Absolventky a absolventi

V roce 2021 bylo v ČR 60 % absolventek magisterského studia.

Vedoucí zaměstnanec >> Vedoucí osoba, vedoucí pozice

Na pozici vedoucí(ho) oddělení nastoupila žena.

SENZITIVNÍ JAZYK

UŽITÍ A PRAKTICKÉ UKÁZKY

PROČ TO VŮBEC ŘEŠÍME?

Užívání senzitivního jazyka vypovídá o vnitřním klimatu a kultuře na UTB.

VIZUÁLNÍ KOMUNIKACE

- 1** Vizuální prezentace by měly představovat podprezentované skupiny osob srovnatelným počtem.
- 2** Měli bychom se vyhýbat stereotypnímu zobrazování mužů a žen (např. žena - ošetrovatelka, muž - vědec).
- 3** Zobrazování diversity.

BAKALÁŘSKÝ PROGRAM

Obor ošetrovatelství

DOPORUČENÁ OBECNÁ PRAVIDLA

- 1** Uvádění tvarů obojího rodu tam, kde mají označovat ženy i muže, např.:
Vážené kolegyně, vážení kolegové; práce studentek a studentů; členky a členové Akademického senátu UTB ve Zlíně; materiály pro uchazečky a uchazeče o studium; univerzitní pracovnice a pracovníci; hledáme kolegyni či kolegu na pozici atp.
- 2** Opakování zdvojených tvarů se v delším textu nemusí příliš často vyskytovat, neboť jejich vyvážené a vzácnější užití dostatečně zvyšuje účinek textu.
- 3** Využívání formy s lomítkem je vhodné aplikovat pouze v textech, které to vyžadují, např. ve formuláři:
Garant/ka, uchazeč/ka, absolvent/ka, v některých případech se však užití lomítka nedoporučuje: kolega/gyně, odborný asistent/ka.
- 4** Dodržování adresnosti tam, kde se jedná o konkrétní osobu:
Děkujeme paní předsedkyni za...; výsledky představí řešitelka projektu; fakultu na zasedání zastupovala členka vedení.
- 5** Užívání slovesných adjektiv a obourodých názvů osob:
Studující, referující, vyučující, tento jazykový prostředek je vhodné využít v případě, kdy se chceme vyvarovat generického maskulina a nechceme nadužívat zdvojení tvarů.

MAGISTERSKÝ PROGRAM

Obor inženýrství polymerů

- 6** Jsou-li ve skupině výlučně ženy, označujeme je výhradně v ženském rodě:
Tým mladých vědkyň; projekt studentek fakulty; tajemnice fakulty; pracovnice oddělení; referentka atd.
- 7** Oslovování ve 2. osobě: Váš podpis namísto užití generického maskulina:
Podpis uchazeče; podpis zaměstnance atd.